

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Animalibus libri I-XXVI - Cod. Aug. pap. 11

Albertus <Magnus>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Liber XII; Tractatus I

[urn:nbn:de:bsz:31-87034](#)

**Capitulid qm et c Digesto declarans
id quod supe t deduicione car scribit**

Audientia autem cordis quod hinc
sunt faciens digestum quod
falsa est ostendere casus phantasias
falsas que et quid est propter
quid dicit phantasma. Si autem iste indissimilat
tis genitio ponende sunt propter et prodimisso;
genitio venanda inveniatur auxilia aut plures
in figura genitio diversas habet sombras
suas qualitatibus. Et si talibus propter figure
genitio ead accipiunt peccatum erit scire
induicione quocunque. Et id cauendum est ab his
equivalentibus licet enim et propter et progenitio
in figura plures membrorum habent non tam
genitio est propter genitio infirma et talibus propter sombra
qui sequitur amplius autem ad potentiam genitio
erit bona propter quod dimisso potencia sit propter
sombras contrarie quod prius non est sombra
nec propter et propter finales ita propter ipsa si
at aliud nec aliquae sunt propter tales ipsa.
Et id cauendum est ne veniendo sombras pro
naturali dimisso aliquad membrum accipi
atur. Adhuc autem omnis rei sombra quiete
est nulla alijs genitibus. Et id cauendum est ne
hinc sommat dimisso manu propter plus dividatur;
deinceps autem scitur dimisso de sombra evolu
te et non volente talis aut dimisso frig
ter est quod dividitur subiectio in accidentia
aut est accidentis in subiecta. Ad eum acci
dens in accidentia. Et id talis est peccatum
dimisso venias sombras. Adhuc autem cum
nulla sombra scilicet sit accidentis etiam
peccabit illa dimisso quod inducit acta deb
em ex dimisso per sombras et mediare de
adem potentia genitio exercitare quandoque
sombra sit et non prius nec sit accidentis
qui. Et adhuc cauendum est ne tales inducant
sombra quod in matre non sunt scitur factum pro
qm sombra aliud et membrum corporis pro
in matre contineat et de potentia ait educ
te his autem sombras sic in ventis appeti
tare duplice et fines quod quidam et similes
genitioris et quidam et similes rei genitae similes
quidam genitores et sombra dans et propter quidam

nitatem habet matris et efficiens nati
tatem dico propter supe am. De hinc supe dico
similis autem genitae hinc iam contineat quod
opatio propter et qualibet specie atque et qualibet
membris alias propter quod facit et propter
quod figuratur et sombra est natura nititatem
supe am propter totam nititatem diuina esse su
propter et hinc est ad finibus assignanda in fi
guris membrorum quod nulla omnis propter aut pro
sue propter destituta est opatio. De hinc ergo
ordine quo supe am determinata est erit
nobis tractandum propter isto quod hic recapitu
lando inducione omnia plane intelliguntur
quod in alijs aliquando usitate propter verba
ordines ordinantur et determinata

**Incepit liber duodecimus aliud quod est de
causa membrorum quod sicut et dissipatu et quod
plexione ipso. In quod primus trattata
est de membris quod sicut et pripalibus
Ca*u* quod primus dedistinctio et diuis
tate membrorum quod sicut et dissipatu**

dm autem in signis de
libris similiter referendo de
dicamus membrorum coquibus et
compositis cugibus et sistet
alius.

In hoc libro duodecimo quod
hic volumen declarare casus propter quod sunt
accidentia quodlibet membrum distincte autem
tabulis quodlibet istis propter scitur secundum
etematu*m* ipso principio. Sicut autem appetit
quod mox dissimile in propria propter corpora
minus aliud et propter quidem modo est quod vocatur
opatio originalis sive motio exillis quod
dicit aquilonis propter propter elementa scitur terra a
qua aer et ignis quando admittitur est
motio. Ita propter plurimum animus est ad plenum
alium scitur alibi in libris iuris propter
ditio est licet autem sunt plurime virtus
huius elementorum tunc dignus est ut ratio
mixtions sit secundum casus et genera et pro
in agendo et pacendo admixtione propter
tendit et non omnibus alijs elementibus
elementorum equum. Sicut ergo in alijs locis
factum mencio sit et hic dicimus cam
fici ad hunc et sicut calido et finge
do eo quod iste virtutes propter propter matris

corporis mixtum dico uero dic poteris
et qualitatibus elementis sunt coadunantes ad
mixtionem istarum sicut gravitas et levitas
et alia similitudines qualitates elementorum his pectoris
que corpora elementalia et ex elementis sponte
consequuntur Sed uero sponte facit comploco.
Comploco enim scitur in animalibus ostensu
est Et qualitas accidens ex qualitatibus pectoris
spontes in primis immixtus et alienabilis sed ad mixtum Bohat enim accidens
est una qualitas ex comploco vacat Et
hunc sponte vocat comploco humorum factus
ex ipsius membris sponte animalium ex animalibus
genantur Et id ista sponte dicit fieri ex
istis membris et hinc partes apostolus admixtum
naturae scitur os caro neruus et huius quoniam
licet mixtus est sponte ex humilibus et
humor non est actu per se animalis scitur est inde
quod ex humore genantur Melius dicitur
comploco ista ex membris solidus Tertius
vero sponte est ex membris entrogenitus
et hinc partes diffitae scitur et manus et fa-
ces et pes et cetera huius Nam aut prima
ex aliis et mundatio libro dictata est inter
genitores harum sponte si membrorum organica
sit primo in milia sibi et rite Et est aliquo
modo tempore quamvis non modo sunt porta
spes primi aut magis quod sic primo est
et scitur ea cum genitores non propter aliud sed
et ultimo est ipsi per ipsum est propter quod fuit
anima alia Et sicut supponit hinc alia ge-
nerentur necessitatem Non enim dicitur do-
minus de propter lapides et tegulis sed po-
tius ex ipso lapides et tegule sunt propter dominum
Et non solum uicem quod est sibi et genitores
sed et forma. Quod autem hinc ita se habent ma-
nifestum est non ex iure enim per inscriptum in
dictum et deinceps iam tractatu secundum sed
enam ex ipso eislibet geniti diffinitione si
potius phisicas recte diffinatur et domino
enam quod generat anima generat ab ali-
quo efficiente secundum formam que est haematia;
et est malum scitur in fine genitores et sic
ex primo ad secundum ex primo uidelicet moue-
te quod hinc nam certe genitores ex for-
ma ad secundum hoc est ex forma secunda coniunctio

ce genitores quoniam qui est homo generat hanc
animam genitores Et secundum formam sit arbor et
hoc modo generat erit ex materia porta et
determinata per uitatem formatum trahibet
tertii Inced ergo nam est ut fuit materia et
generat tempore antea quod alia sunt genitores
finis et forme diffinitio eius et secundum
formam trahibet tercius quod est finis et anterior et hunc
est manifestum quoniam quis diffinitio nomine dicit
genitores quod est manifestum genitores ponet
forma ad ipsos scitur ad finem est genitores quoniam in
diffinitio eius diffinitio portae secundum eis dicitur
et non nomine diffinitio ostendit sed modo quo
diffinitio dama sive eis assumetur ratio
diffinitio et sic secundum est malum rebus sponte
et simili igit manifestum est nec est per elementum
quod est in prima sponte porta sit materia membrorum
spontes sunt et sponte genitores Et tertius genitores
membris quasi similibus quoniam hinc postea
in genitores doctus est quod in aliis membris
et ipsius complicitus est complementum et similis ge-
neratores elementis sponte secundum autem post
hunc spontem collitus atque primo sustentator
in secundo quod est ex modo sponte corporis scitur
ex membris entrogenitus complementum modis
et per genitores multorum animalium enim uidelicet
que genitores genantur Composito genitores animalium
est quoniam ex omnibus membris huius quod dicitur est
secundum modum genitores quodlibet modus
simile est aperte membris diffite quod est orga-
nus sive officiale vocatio ex quod sponte
autem est finis genitores non fuit nisi ex
membris organis et sunt scitur oculi et
nasus et facies tota et digita et manus
et vacat minor quod est genitores racte et
per tenet manus et digita et manus et vacat
major et manus et brachia tota et digitum
autem stipe et motus et operes animalium sunt
valde diversae et multas formas sive species
Est similes diffinitioes et difinitio operes mem-
brorum Hoc nam fuit per complicitum membrorum
corporis animalium fuit diversitatis et qualitatis
et formas corporis diversis secundum enim di-
versas corporis est per diversitate operes animalium
animalium et molle que est quibusdam autem o-
peribus animalium Et diversum que est aliis scitur sensi-
tus magis que est molle et motus magis

dicitur quicunque Galilaeus aut corpus animalia
quicunque opibus palma sedem eius clau-
sonem quod super se reduplicat et quicunque hinc
eius operi quod habet sedem sua extensio quod
apparet igitur anima ipsa membrum sensibile aliq[ue]
istius habet virtutem Et ideo aliud ex eis est mol-
le sicut cerebrum medulla et aliud est dura
scit ossa et aliud est siccum et aliud est humidum
et aliud est viscosum et aliud non viscosum
sime non tenax Membra non organica scilicet
apponit ad multis huius multas habent virtutes
et ideo quicunque manus quicunque accepto
clausum manus que sunt pressentes et alia virtus
quicunque deprehensionem manus habet et cumque
ista membrum organica sustentant et apprehen-
dunt ad opibus et nervis et carne et
huius multis membris optibus placit ergo
modus est operis corporis ex membris or-
ganicas manifestare autem est per modum operis
sicut dicens et quia ordinatur quoniam
patet dissimilia membra componi possunt
possibile tamquam est per sustentato et et ideo quo-
cunque organicas membra aliquo modo Et
cum ad unum solo sedem aliud modum scit
sunt quicunque membrum interior sicut cerebrum
et pulmo et epiphysis et stomachus et huius
modi autem figura est conformatio diversa
sicut sunt diversae forme caninae et con-
fusae et rectae et obliquae quoniam aliud ex
eis sit quod sit operis coru optima quoniam cere-
brum videtur esse optima in partibus licet alia que
diximus corpora sunt ex carne et venis
et arteriis et nervis aliquibus dico autem
optima esse simplicia comoda per hominem
dicit per simplex Et deinde istud sic iam
ante diximus membrum organum non est unum
in partibus sed plura Et ideo dico quicunque
membris simplicia sunt huius partibus optima. Quoniam omnes
virtutes et operationes sunt ab sensu videtur
magis per sensum in membris optima. Nam quisque
sensus attribuit aliis membris quod est unius
genus et operationes. Et similiter per omnia quoniam or-
ganum sensuum quod est receptibile formam
attribuit aliis membris sensibilium attribuit
omni simplici genere. Et non sit hoc nisi propter
autem quod operis in ipso organo quoniam per
sensum ab eo quod est in actu sensitum sedem or-

gam sui plenaria adopter ergo quod significat
quod est per se plenaria sive idem tam illud
vnde quod est virtute recipiendi das organa
est illud unde quod est sensitum in sensu capas
sunt scilicet percipiunt oculi idem genere. Est
tamen percipiatio terminata quod est natura co-
lora scilicet subtilitas per batum est in libro de sen-
sibus. Et inquit scit idem aer quietus qui
est super auris tympanum. Et aer pressus qui
est de natura sonoris et sic est in aliis. Et per
hoc illius causas qui deplacit locuti sunt
attribuerunt aliq[ue] partem organorum cum altera
una quod faciem vel aliud ceterogenium dicit
est ex terra tamen vel ex aere vel ex aqua tamen
vel ex igne tamen. Unde autem sensus instrumenta
cum aliquo membro attribuit scit diuini et
in libro de sensu et sensato significantes p[ro]p-
riam attributum est aer scit amorem. Et
quicunque ignis scit ardorem. Et per sensum simplici-
tatem in membris simplicibus dignitatem est per de-
bet et cetera tactus est in membris corporibus simplici-
bus deinceps loquido sine caedimur delius est
autem sensus tactus de quo omnis operari geni-
tis mox sentit scit multos instrumentos
et sentit multos et contrarios modos spe-
cificos tangibilium scit calidum et frigidum
humidum et siccum et multa alia. Tamen
ad decaena speciei sumus. Et instrumentum
sensus istius rei sedem aliquod est caro
et sedem quoniam nervus vel aliud est de his
hoc ceterum quod in sensu huius sensus est
ex carne. nervosa magis. Et quod impossibile
est ut sit aliud sine sensu nostra fuerit in qua-
pone aliud talia membra simplicia in me-
bris ipsius quod dicit organa sensuum. Operis
autem est quod licet quilibet sensus fiat per
virtutem et plenariam aliquo sensu membris
tamquam per se sensit debite sine membro dissipata
Verbi gratia operis licet sit sedem potentiam
percipi aqua non tamquam per se sensit sine me-
bris oculi et sine figura per se sensit
partibus ceteris se sentientes et se incer-
tantes Ita et auditus licet sit sedem
naturae aeris in nervo qui expandit super
tympanum aures tamen non debite sensit
sine operis cartilaginis aures. Et tamen
operis ipsius et dissipatae formam et ita
de ordinatu quoniam est in nobis addita metu

mammillatus cerdri q̄ sicut sicut corpori
suo debite perficit sive nape et dispensa-
nariū. Eodem autē mō ē degrauia qui ē i
nervio expanso in lingua sed nō debite
perficit sive lingua et salvia malis adiunc-
tis lingue et idem ē detactu q̄ ē in carne
simplici sed nō in carne nervosa. Tmō
ē inter excellencias qualitatis sensibilia
Et p̄m quidē tales qualitates proprie-
t̄ cor demde caro et demde cutis magis
in carna et tute q̄ est in extrema pte mō
Sicut ergo sensus ē quidē p̄m vñtutem
similis membris et alijs elementi. Sed tamē
nō rite perficit nisi p̄ membrum distile or-
ganicā hoc autē id est q̄ sensus passus
sunt vñtutes inquas agit sensibilia p̄m
plantes plantae somnus. Et id appetet q̄ ead
organico dñe aliquod animi passus q̄ fo-
rnis actuorū heat vñtutem cōportonata
sunt actuorū et passus mō p̄pates
aut q̄ sicut ab aīd nō actibus oītibz
varie sicut valde p̄m effectus et virtus
aut nō sunt ab agentia. Et sic fōme v-
ma inqne. Et id p̄ in membris organis
et dissimilibus p̄vntutem sensu inveniat. Et
marus ex equis audiuī sicut alii diuidi
et sunt p̄m vñtutes motus appetitus idoneo
et eod membro. Et id appetit illa ē diversa
mōponere sicut ē in strumento ambulandi
et alia hinc appetit aut p̄ in aliis op̄ibz
cōpibz sicut vñtus membris p̄m et p̄mo
recipit ista p̄cipia et vñtutes sentiendi
et mouendi atq; illud ē ad quod referunt
omni sensata debet ē ex membris sim-
plicibus mō. Et p̄ ē motor et p̄m
omni appetit debet ē ē de mō argui-
torū et hoc ē cor in quo dñe quidē
caro sed cōfēt̄ alia ē su op̄ibz senti-
driū in membris an hinc. In aliis
aut parentibus sanguine q̄ tamē sensu et
motu hinc ē id quod ē loco cordis et p̄
cordi mōtus appetit vñtutibz. Qd om̄
diuidit mōtes q̄similes q̄similes dico
co mō q̄ si fare quadlibz aliorū membris
mōtiorū mōtes constat diuidit q̄m sed
ip̄o ē ex matia fare om̄a op̄ibz om̄
en mōtiorū membris p̄cipialibz q̄simile
cor pulmo et op̄ibz matia ē sanguina

co q̄ situs corp̄ ē sup̄ venas q̄ sicut vñ
sanguis et vacuitas venarū differunt sicut
sanguis et sicut mōtus mōs in sibz p̄pate
fuit vñtutibz in locis perq̄ fluit et currit
aqua ponderosa tendens ad declivem. Sic gō
om̄a membra corporis sicut ap̄orta ex vena
in quibz currit sanguis et mōtus ē p̄n
venare. Et p̄sma vñtus cōtrario sanguis
et debet ē sanguis coribz q̄ recipit car-
pus. Et id apparet q̄ abus p̄mo in fōmet
p̄m hanc cordis dispōm co q̄ mōtus
ē p̄cipialibz nutritive virtutis sicut p̄
p̄ntis et declaratio. Sic ergo declaratio
ē de causa per quid sit abus membra vñtutibz
p̄cipialibz ē sanguis. Et ppter q̄ facta p̄
quidē membra q̄slibz et quedam organica
Capitum de differencebus op̄plexio
et de op̄patoe p̄tū membra ad iunctū
p̄m op̄plexione

Qd antep̄ hic loquā vñtū
de membra complexione q̄
adhuc caplām de ip̄o dīce
op̄plexio et eius differenceb
aut inclusio. sicut q̄ op̄plexio cuius ē mem-
brū p̄pē attributa. Nam autē q̄ op̄plexio dī-
cū est aliud autē op̄plexionē q̄ aliis
p̄m om̄i p̄pē et de hac nō loquem̄ h
mī p̄tū. Equale autē op̄plexionē aliud
nō dicit̄ equale in sū nā quod ē p̄m
aristoteli medietate equale p̄m rem
spām sed ē equale p̄m exigēcia sive
spēi et p̄m geometria in dictate sicut
alijs libris p̄ntis dicit̄. In solo autē
hōmē mōrū om̄a est equalitas op̄pacia
q̄ similitud et vere dīcte equalitati est
vñtana p̄ ip̄o magis ē equalitati cōli p̄tū
mōrū om̄a alia corporis sive magis re-
cedit ab excellencia hīc. In alijs autē
aliibz nullatē talis cōpicias mōvent
videt autē in hōmē vñtana equalitas
acto ē mōrū et mōrū aliibz sicut medietas
qui sunt in hōmē proportionat̄ sed nō penitus
idem autē est equalitas p̄m sentia
spēi et nō in hōmē hīc vel illius accep-
ta. Sicut spētū dicens hīc in op̄patōne
ad equalitū vel aliud vel autē sicut hōmē ē
nātā hōmē p̄m exigēcia hōmē
op̄plexionē dīct̄ hīc. Et alijs accipit

in nā q̄ homī compāctō s̄xōis ad s̄xōid
 sc̄it orū m̄ opacōe t̄miliēt dicitur q̄ eē
 p̄tād alq̄n ac̄pit c̄tā m̄ eod̄ s̄xōi s̄dō
 opacōm ad alia m̄dūdūa cuiusd̄ s̄xōis exis-
 tēta sc̄it h̄ m̄līc̄r̄ temp̄tā dicit s̄p̄
 u m̄līc̄r̄ Et h̄c v̄t temp̄tā c̄ dicit
 m̄ s̄xōi v̄tōr̄ Et alq̄n fūt̄ opacō i c̄d̄
 m̄dūdūa r̄sp̄t̄ d̄m̄r̄ t̄pm̄ sc̄it u
 uem̄ r̄sp̄t̄ s̄i p̄uer̄ et s̄i s̄p̄ s̄m̄
 c̄ dicit q̄t̄us c̄ s̄dōm̄ opacōm̄ alq̄n c̄
 s̄m̄t̄ compāctō alios m̄b̄i ad p̄t̄ s̄dō
 v̄ndelicet temp̄tā c̄t̄d̄ alia m̄b̄i p̄uer̄
 dicitur aliquo m̄b̄i m̄t̄ c̄ sp̄tād̄ r̄sp̄t̄
 s̄i sp̄t̄ m̄p̄t̄ et m̄ fut̄o Et p̄t̄ dicit
 homī m̄b̄i sp̄tād̄ r̄sp̄t̄ alios m̄b̄i
 p̄m̄s aut̄ h̄ q̄d̄ latitudinē gradui
 d̄m̄s̄a opacōm̄ sed tānta p̄t̄ c̄ r̄c̄s̄
 s̄i q̄ talit̄ opacōm̄a nō c̄t̄ homīz̄
 aut̄ mod̄ c̄ homīs qui v̄t̄ c̄ equalis s̄dō
 exigen̄tā h̄t̄ temp̄tā Et h̄c talis
 nō sc̄ equalis s̄dōm̄ c̄ tām̄ raro i v̄t̄
 Talis em̄ homī nō c̄ temp̄tā n̄s̄ c̄
 m̄b̄i quod c̄ m̄p̄t̄ sit m̄tali d̄sp̄c̄
 in qualibet c̄ s̄dōm̄ exigen̄tā sic q̄lit̄
 h̄c m̄ sp̄t̄ considerati nō sc̄ equalis da-
 lis em̄ equalitas tāt̄d̄ r̄duat̄ adequali-
 tatem forte em̄ m̄ homī nō sp̄tā p̄s̄
 nature tūt̄s̄ p̄ut̄ postea dicit Cor
 em̄ c̄ valde calid̄ s̄d̄ hoc exigit̄ ad
 p̄t̄m̄ r̄duat̄ m̄b̄i alios adequa-
 litatem Est em̄ in corde sp̄t̄ et c̄t̄l̄r̄ q̄
 s̄int̄ p̄cip̄ia d̄uo v̄t̄ et c̄ i sp̄t̄ h̄nd̄
 q̄ eē p̄cip̄ia m̄t̄em̄t̄ M̄b̄i aut̄ p̄n̄la
 s̄int̄ tā h̄c v̄t̄ v̄m̄ d̄nob̄is alijs̄ sit maḡ
 p̄cip̄iale Inter tā v̄t̄ v̄m̄ quod c̄
 t̄eb̄i frigid̄ c̄ Sed fonte sua calid̄
 cordis sp̄t̄ nō p̄t̄ neq̄ c̄ sp̄t̄ calo-
 rem sp̄t̄s̄ sc̄it neq̄ c̄ sp̄t̄as̄ cordis
 temp̄tā h̄udūtā t̄eb̄i et sp̄t̄s̄ Se-
 reb̄i c̄ no c̄ mult̄ frigid̄ neq̄ tā
 mult̄ c̄ s̄t̄l̄ h̄c v̄t̄ r̄sp̄t̄ d̄m̄o
 alios c̄ s̄t̄l̄ et t̄eb̄i r̄sp̄t̄ d̄m̄o
 l̄oq̄ c̄ frigid̄ Et iste quide opacōm̄is
 mod̄s̄ sc̄t̄or̄ c̄ quid̄ p̄m̄ sed tām̄ h̄
 latitudinē s̄dōm̄ latitudinē d̄l̄at̄ q̄m̄ m̄di
 h̄t̄ s̄uā s̄dōm̄ p̄t̄ v̄t̄ opacōm̄ Et
 germani et gallici h̄t̄ c̄ s̄uās̄ s̄dō q̄s̄

in clymate v̄niūt̄ opacōm̄es s̄t̄ra
 nō b̄m̄ v̄nūt̄ in clymate altūs h̄c s̄t̄re
 q̄nt̄ v̄dēm̄ quosdā m̄auros m̄t̄vāt̄
 v̄t̄ optime v̄nēt̄s̄ p̄t̄ quid̄ abār̄ v̄
 ḡnād̄ s̄p̄t̄et̄alud̄ s̄fēnēt̄ h̄c
 tām̄e quilibet opacōi c̄libet clymat̄
 m̄ sua regōne h̄t̄ latitudinē et suos te-
 m̄nos p̄t̄ d̄vōm̄ m̄lib̄ denā loco
 et locat̄o Et medius m̄ter̄ hos duos
 minor q̄t̄d̄ m̄duat̄ modūd̄ opacōm̄is
 q̄t̄ maior temp̄tā q̄t̄ homī m̄illo di-
 mate v̄menād̄ modūd̄ aut̄ q̄nt̄s̄ ma-
 ḡis c̄ angusta p̄t̄ p̄m̄s̄ et tāt̄us Et h̄c
 opacōlo d̄eterminata homī s̄dōm̄ p̄t̄ v̄m̄
 p̄t̄ Et h̄c c̄t̄ h̄t̄ latitudinē et duos tās̄
 tām̄e v̄issimē p̄t̄end̄ c̄ q̄h̄c̄ opacōi
 p̄p̄a s̄b̄i d̄ecāt̄o c̄ p̄t̄ t̄m̄ v̄t̄c̄d̄ ab q̄d̄
 q̄nō v̄nūt̄ v̄nūt̄ amplius h̄c̄t̄ m̄gradi
 bus latitudinēs sic opacōm̄es concre
 posse Sc̄ota aut̄ opacōlo c̄t̄ s̄dōm̄ me
 dii latitudinēs dictē q̄t̄ media opacōi
 h̄ndo c̄t̄ homī optima s̄dōm̄ s̄b̄i appāt̄
 statūd̄ opacōm̄at̄ Sept̄m̄ aut̄ modūd̄
 opacōm̄is c̄ m̄b̄i s̄dōm̄ q̄t̄ modūd̄
 quodlibet m̄b̄i s̄dōm̄ s̄uā sp̄em̄ q̄lit̄
 h̄t̄ s̄b̄i d̄eterminata s̄dōm̄ p̄t̄ d̄ic̄ os ma-
 ḡis debē c̄ p̄t̄ plūr̄bus alijs̄ m̄b̄i Et
 cereb̄i maḡis c̄ h̄nd̄i et sit de alijs̄
 ad itam̄ aut̄ moq̄ s̄p̄t̄a m̄b̄i
 i optimo m̄o nō s̄impliūt̄ sed solūt̄ h̄o
 rūt̄ c̄ m̄b̄i Et q̄n̄ quido considāt̄
 p̄p̄e m̄t̄alūd̄ maior c̄t̄ sp̄t̄a corp̄s̄
 h̄nāl q̄t̄ alioq̄ aialūd̄ Si aut̄ q̄p̄t̄
 l̄ata erit̄ m̄ maiōi sp̄t̄a illi q̄d̄nē
 s̄int̄ subc̄n̄or̄ali n̄s̄ forte mare m̄
 pediat̄ p̄t̄ h̄c̄ erit̄ m̄ aialūd̄ temp̄tā
 qui sit m̄q̄t̄o h̄yale Et h̄c̄ q̄p̄dāt̄o q̄t̄
 s̄dōm̄ latitudinē ap̄t̄s̄ loco h̄t̄ator̄ d̄l̄
 t̄m̄ et met̄s̄ in talib̄ faciūt̄ mult̄s̄ m̄
 itat̄oēs M̄b̄i aut̄ p̄cip̄iale nō sit p̄m̄
 que temp̄tā s̄int̄ iā an d̄vōm̄ Sed
 caro m̄t̄e om̄d̄ m̄b̄i o maḡ sp̄t̄a
 p̄t̄ illa tūt̄s̄ c̄redit̄ co q̄ tūt̄s̄ nō
 sentit̄ tēs̄ sp̄t̄as̄ et h̄o c̄ ideo q̄t̄ n̄c̄
 uost̄as̄ s̄uā c̄ sp̄t̄a p̄p̄ sangue qui c̄
 in extremitatib̄ venari dicit̄ em̄ p̄
 p̄t̄e nō sentit̄ s̄uā s̄t̄e s̄int̄ ostēd̄m̄

sua decaia Magis autem tempata est
palme cutis Et adhuc mente palme qui-
tissima est cutis quae in extremitate indit
et debet esse indeo tangibilium tactu
adipit et sicut sit et cum dicit alijs spes
tempata non intelligit Similiter et tempata
neque intelligit tempata quae non declinat in
aliqua qualitate aquo quod sibi debet ha-
bitu hys igit modus dicit res tempata
tempata autem omibz dicitur mōis est con-
traria et nigris fit hoc diabolus modis
sime matia quido per solam qualitatē vel
tū matia quae humorū aliquis Sime ma-
tia quidē sicut quae ab alēcat calido
vel frigido ut et sola qualitas intendat
in ipso sicut calcinat res sicut adigne
et in frigidant apud glacie sed matia
aut humores dicit tempata diabolus modis
aut em matia quae facit distempora et
penetrat in membra aut atmet invenit et
in nervis Inter tempata aut calidius et
cor in corpore et pulvis qui genit in corde
et per sanguis licet em dicitur quod sanguis
genit in arteriis accidit et ca-
lor acide et per sanguinem est evan et
caro quae sicut sanguis congelata San-
guis aut calidior est carne et quod in carne
imperit filia nervosa aliquātud ipsa re-
frigeratio per carnē aut in calore sunt
vene pulsantes non quidē aperte ipsa in
noscitatem sed per recipiunt calore a sanguine
et pulvis qui sunt in ipsis et per ea sunt hu-
mores non pulsantes et per ea est car-
ne et tempata caloris frigidis aut in corde
est fleua et per sepi et per ea per me-
dico et per pilus et per ea ossa et deinde carti-
lago et deinde ligamenta et per ea cordes
per membrana et per ea nervi et per ea in-
tra et deinde medulla cerebrum et ultimo
est humeris vero quidē incorpore est fleua
et per sanguis et deinde per me-
dico et per sepi et per ea medulla et
deinde caro in amille et testiculi et pul-
mois et evas et pleura et rem et
deinde multili (Et deinde autem et hinc
ordine ponit galienus) pulmo tamen per
sui operationem non est multili humeris co quod

membris in sua nati operatione suo me-
rito assistere Et in sua accidentalē cam-
pionē assistatur membro vicino sibi pul-
mo aut mittitur eo calidore sanguine tamen
quod mittitur multili decolorū sed hunc dicas
sua causat ex hoc quod admittat sed in co-
lere sufficiates eo vapore membrorum et
tatarro caput Sic igit nālit pectoris et
epate et sua mollesces est per accidentes hūdi.
aut memori sanguini et cohæs et sanguis
multili perfundat mīpo ad membra mem-
brum pīmens Et hec fleua sit magis
humor et sanguis aperte tame quod multili
de humorū amittat antequam fiat sanguis
fleua em nāle et materia sanguinis Sic
tunc aut incorpore est pilus genit in
eo vapore sicut in euaporante humeris
et coagulat sicut et post pilus est os et
humorū pilo eo permittit desanguine
Et quedam alia sunt quae mitit ossa sed in tra-
nit capillis et per cartilago et post
ligamenta et per membrana et post recte quae
est Et deinde pulsantes et postea nervi
motui deinde cor et per ea nervi sen-
suum Nervi enim moti sunt magis frigidis
sunt Nervi nero sensuum sunt quidē frig-
idi sed non sunt multili sicut quymo acci-
dit ad tempora ferre et per ea cutis hu-
mida ergo sunt quedam membra nālit sicut
sangue sanguis sepi et zyli et spuma et
ha et am malilibus hūribus pinguis et
carnem vel sibi simile dico autem hūri-
bus simile quae non anima membra ista sunt
et in quolibet autem sed in quibusdam sunt
membra ista genita amplius aut membra
pīta et dura ex membris spītibus sunt
sunt os spuma nervi et vene et
alba hys similia In ista autem diversitas dicitur
membrorum et dura et diversitas dicitur
en corporis que sunt de dicta
ab hys que sunt tamen in nomine per
sunt arteria tota et vene que sunt pītes et
sunt tamen totus sicut omne quod
dimissione haec generis et id est quilibet
pītis nomen totus sicut pītes carnis
est caro et per vene est vena et ca-
que diverse sunt de ab illis sunt membris

entrogerma quoniam nomine totius non habet pars inquit dividitur. Et quoniam dicitur per partes dicuntur nomine totius non intelligimus quia nam in nomine tunc sicut uniuersa sed potius per nos est in nomine et ratione sicut substantia ad faciem nomine et ratione dicitur. Motus autem corporis membrorum factorum et humorum sunt multi. Quodam sunt sicut materia membris organis quodlibet enim membris organis sustentatur et sponte ab eis ex operibus videlicet et carne et nervis et his similis. Ita quodam sicut humeris sive organis corporis et quodam operari et quedam humiditates sicut abies plures que sunt in operibus organis ordinatae et membris nutrimenti accipiunt ex humiditatibus. Et tunc intencio nrae ut quedam sunt receptacula sufflentia tibi sicut tressus ponderosus sicut que cedat in secessu et sufflentia humide grossa pondere quod cedit vestitam in animalibus vescicam hantibus. Adhuc autem in ipsis humiditatibus quas narramus per quedam sufflentias sicut faciunt ad melaniam complexioris vel dectionis sicut in sanguine. Per die duisse quoniam amittit sanguis constitutus ad aliud sanguine quoniam quoddam sanguis est subtilior et quoddam spissior et quoddam muddior et quoddam turbidior et quoddam calidior et hoc est aliquid non tam inducens animalibus sed inducens membris eiusdem animalium quoniam sanguis qui est in membris sufficit in membris diversis sicut a sanguine qui est in membris in fibribus diversis tunc quodas diximus. Et dico eadem aliis humiditatibus sicut per simile dispositum vespereum cum loquendo quedam animalia hant sanguis et quedam latu sanguinis hant aliud humiditate quoniam sanguini sanguis aut spissus plus cibis corporis et a immoia sensu per immoia sunt sensibilitas qui ipso ab aliis subtilis aut generis est intellectus et similius est de frigido sanguine. Similiter aperte de parte sensu sanguini in his quod non hant sanguine. Et propter hoc aperte et alijs modis quoniam animalia aliud quod hant humorum frigidum subtilem loco sanguinis magis hant prudenter et in intelligentie multe

animalibus hantibus sanguine grossum et frigidum vel valde grossum et calidum. Et quedam animalia sanguinosa hant sanguine frigidorem et hanc sicut sapientia hantibus sanguinem contrahit ista Meliora vero dicitur sicut quoniam hant sanguinem calidum et sublate et muddum. Tale enim animal est genitus ad sapientiam et audaciam et ad hanc plura animalia aut superiora per dimissa ambris inferioribus per istam diuinam omnibus aut secundum has diuinam membra mala quoniam referunt ad malam famam et per mandato autem et malis membris easdem tamen tam est in agnitione quod est quodlibet quodam dispergit membra sicut honestate et melioratione in his ostendentes et quedam ostendunt etiam sicut considerare et maritare omni. Quicquid enim animalia hant duros acidas et quedam molles et quedam non hant palpabiles quodam aut hant est per sensu acutior et subtilior ex mollicie et palpabilius ordinata dispositio potissimum aut manusando beatitudinem membrorum est sanguis et id quod est loco sanguinis exente naturae aut sanguinis caput in quibus mores dicitur aliquid calidius aut frigidius alio in membris et quibus mores sicut et humidus

portet aut primo dividere calidum et frigidum et distinguere mores sanguinis et deinde secundum determinabimmo ratiōē natūrā membrorum et aliud quoniam naturae multas ratiōē natūrā attribuit calori et frigori et sanguine tam p̄ principis multi enim phasis opposites queruntur quod animal sit frigidum et quod calidum et sicut quod membrum sit frigidum et quod calidum. Quod autem opematis per genitum animal aquosum est calidus per gressibilem tenebrosum ad hoc per blandum cohors quod animal aquosum in aqua frigida est quod frigus non patit aqua et hoc non est nisi anima ipsius calidissima cum tamen stramq; per animal hant sanguine calidus sit per animal tenebrosum sanguine secundum per hanc rationem aut medicis frigendo opematis mulieribus unis tamen calidiores cuius

ali quidam consenserunt rotinantes ad
hoc plantes q̄ in frigore accidit mulierib;
q̄ dicit non nisi ppter habundantia culo-
ris accidere impedit aut continet dicit.
mulieres om̄ibus vris & frigidiores licet
sunt vris periculentes ppter morte huius
di quod est in ipsis quod de facili ad om̄es
sunt peculiares cum amplius aut quidam
dixerūt antiquis sanguis & frigido
et calidus similiter in natura calidi et
frigidū dubitabant quidam antiquorum
cedulas de natura r̄is hincut op̄os
scit ut in natū aliis que dñom⁹ sa-
lido aut et frigidū magis sunt appa-
ria inter alia q̄ sensu cognoscit eo p̄
sunt vehementer actua quod alia vident
q̄ dicit dubitatores accidit ppter pta-
lidos et frigidū dīcunt et dicitur ma-
tia Et vris quisq; loquens de calido et
frigido in aliqua suā divisione reputat
se aliud dico tū tamē nichil om̄o di-
cit contrarium vītati ut aut melius
i' colligit nō lateat nos q̄ quidam res
nāles s̄ calide et quidam frigide et qd̄
hūde et quidam s̄ite Maxime tū iam
ex mīs libris manifestū e' q̄ iste sunt
r̄a vita et morte et vigile et somni
et iunctus et senectus et sanitas
et egritudinis non aut s̄it r̄ae illas
aspitas et lenitas et leuitas et grauitas
Neq; aliquid aliud ppter ea q̄ dñom⁹ oīo
aut r̄ce et tonabilit̄ accidit hoc eo p̄
p̄mās insibilis corpib; aliud ille qua-
litates s̄ p̄cipia et potentie nāles calid-
orū delict et frigidū et hūdū et pte-
ri P̄us igit̄ sp̄derānd⁹ Ut̄ id calidū
dicat simplicit̄ aut multiplici et vīdū
q̄ simili p̄p̄t̄ opacities calidi et vīdū s̄nt
pauca aut multe dicit ergo amōmo
calidū quod calefacit illud quod tangit
ab eo s̄ue est quod p̄p̄m̄nat ei et hoc
s̄ue sit cencialit̄ calidū s̄ue acciden-
tia et hoc d' q̄ ita d' actu p̄ altando p̄bī p̄
p̄m̄na transmutat ad p̄fām̄ caliditatis
sicut facit ignis inter cencias calidas et
lapis ignitus s̄ue ferru ignit⁹ inter ea
q̄ s̄nt calida p̄ accidens Et dīc aliud est
modi dicit calidū s̄ue p̄s̄ s̄ue p̄t̄

dens scit q̄ licet s̄bi vītāna nō ī mu-
tare altando ad sp̄m̄ caloris tū in tactu acū
hūas sensi tactus in mutat sensu manife-
ste Et hoc e' q̄ in calore excedit calorem
taris in qua e' tactus q̄ tangit ip̄m ar-
gām̄ tactus et ad instar organo tactus
in tangendo et excellendo ip̄m Tertio aut
mō dicit calidū q̄ p̄dū actuate calorū
q̄ h̄t̄ sine essentia sit sine accidentia
habet qualitatem calorū facit sensu p̄
mō s̄t sensus debilis nō multū mani-
festus hic aut modus aliqui forte men-
dax et videt eo q̄ nō p̄li calidū hoc
mō mutat tactū sed etiam aliqui vīsus appa-
hendens vīibile aliquad scit luce eo
cellentem e' tā dolans oculi ex calido q̄m
dīmaricato splendans in oculo et induat
calore et respluit liq̄faciendo cristallino
hūdū hoc aut abieciō pluit p̄ hoc p̄
vīibile p̄fām̄ vīibile nō calefacit ho-
p̄actides dīmātacōs radios in hūdo et
tallmo terso et polito licet nos hic laq;
mō de calido q̄ p̄fām̄ p̄p̄o caloris agit et
quāta s̄bi corpora vel in sensu hīs ergo
tribus mōs scit acceptū si quis faciat
faciat compāctū inter ipsos e' p̄mo nō
dictū calidū calidū 2o et 3o et 4o dic-
tū e' calidū 2o q̄m aut infinitū h̄t̄
dīdū caliditatis Calidū aut excellēntia e'
calidū liq̄faciendū quod tangit vel obus-
tūdū hoc aut non altat tū ad sp̄m̄ calo-
ris sed multa vītēgnis q̄ mō h̄t̄ hū-
da dissoluit s̄ta oblit⁹ Qmō mō aliq̄
dicit calidū alto q̄n quidē duo p̄p̄t̄a
vīta hūdū equale et equalit̄ acuta et in
tensum p̄fām̄ caliditatis sed e' maius q̄t̄ te
quid aliud p̄t̄ multa q̄ calida calidior
sue maiorē calore dicit h̄t̄ p̄ aqua
p̄p̄a et hoc iō d' q̄ calore e' fōma matia-
lis et situales q̄ in maiori p̄t̄itate s̄bi s̄b
e' maior et in minori minor 2o aut mō
dicit amō calidū alio quid e' caliditatis
tardius in frigiditatis q̄ alio p̄t̄ lapis
calidus calidior dicit q̄ calida licet
forte equalit̄ inter p̄dū hēc calore Et
hoc attingit ppter subiecti in quo e' calor
in equalē soliditate et p̄p̄t̄itudo ali-
q̄m aut e' dīc calidū quod tūq; califit
eo q̄ ip̄m magis e' p̄ceptibile calaris et

et hoc modo tenues et raro sibi exors
magis est calidum et calore vicini quia spiss
sum sicut ligna calidiora dicitur quod lapides
et teini enim quod cibus calefit manifestum est
quod cibus remanebit genitum calido frigidum et
cibus quod inquit ei calidum quod hinc per natam
similitudinem cum ipso quod calidum est in substan
ti tenui et raro his ergo quos diuina mo
dis dicit aliquid calidius alio nec potest ambe
qui dicti sunt modis esse mona et et ceterum non per
specie aqua enim calida magis calefacit quia
ista est quod frigida non calefacit nisi tristis
et agitando male inservient sicut dicitur in
libro metheororum aqua autem calida non gnu
rit nisi sit feruens tunc enim decoquuntur
ignes magis est calidus aqua et quod illa
combinatur ea quod tangit et laetificat magis
qua aqua inter species aut aquae dicitur
aut ebulliens magis calida quod alia res co
per magis in mutatis secundum formam caloris
et forte dicitur magis calida et quod facilior est
in frigiditate cibus enim in frigiditate igne p
ropter ignis enim deesse in frigidari non potest
qua autem de natura sua in frigiditate adhuc
aut ebulliens forte calidior est in sensu
tactus igne plus et quod presumitur immobile
et cum in frigiditate et congelatur cibus cum
reddita est in libro metheororum adhuc
per similem modum sanguis ad sensu tactu
est calidior oleo dico autem de sanguine non
ad imponere sed propter incomplexione est australis
acceptus Sit enim calidus est et humidus
est actu et nali spectata sed autem modo dicitur
aqua etiam calida actu et nali spectata sed
dicitur autem modo dicitur asper calida actu calidior
oleo non calefactio et tamquam secundum aliud
modum aqua est frigidior oleo et sanguis
est frigidior oleo quam cibus in frigiditate et
congelatur forte congelatur quod per oleum est
similiter cibus congelatur et coagulatur sin
gulis oleo Secundum expeditas modis tardius
quidem calefactio lapis et ferrum per aqua
et tamquam per calefactio sunt lapis et ferrum
fortius quam corpora vicina et per tan
gentia lapis et ferrum quod per exhalationem aut
quod narratur quod calefactio corpora quieta
quod haec caliditate accidentale est haec ca

liditatem essentiale est inter haec est
magna diversitas secundum enim est tam
calidi quod dicitur per accidens et per actu et
secundum vicatem hinc secunda calidi est per vis
sime dicitur quod uniusque dictorum per se cali
did in hac ratione et unusquisque per formam sub
stancie subiecti vere secundum calorem et actionem
et mutationem dicitur si dicam musicaliter et fe
bricalem et calorem laborant ut si dicam
musicaliter maioris est sanguis et calidioris
habet enim omnia licet dicant per accidens
tamquam calor est in musicaliter sicut forma et sub
iecto per quam formam operatur exercens sed
hinc ergo secundum est quod aliquid forte est ca
lidus essentiale in eo quod est semper calidus.
Calida est actus calido sicut dicitur quod igne
est calidior aqua ebulliente manifestum est
ergo quod caliditas inter duo portas dico per
se calidus reliquo non est simpliciter est
in uno modo dictum quoniam forte in uno modo
alio actu caliditas erit haec calidus et
alio modo malo actu caliditas erit calidus
et reliquo Sit autem quedam res in quibus neu
traliter horum queruntur neque enim per se calide
neque per se calido quod videlicet subiectum non
est calidus sed per appositionem ad calidam aut
per compositionem calidi cum ipso modo efficit cali
dum sicut lapis et ferrum non sunt calidi quod
tamquam appositione vel portante igne efficiuntur
calida sanguis non calida per se aut secundum
suum naturam et hoc forte attendit calidus
accidentale sicut in una vel infibre igni
bus aut calibus quod per se calida est fr
igidum non est nam aliquis sed potius frigido
et imponere quod est utrum in animalibus factum
aliquo modo sit frigido et calor hinc est
forma sicut dicitur in libro metheororum quod de phi
losophico anditu instruitur Sed de hoc modo
non intendimus sed hic frigidum dicitur de p
er se calidus corporibus iubus accidit
calor non per modum accidentis dignus aut
est ut ignis quod est in materia aliena tenebris
est per se dictus de modo eis quod neque calidane
quod non calida dicitur quoniam ignis per se dictus est
plana et tenuis intensa sive fusa quod
est subiectum ignis dicitur non est calida sed
potius ignis portante sit calida quoniam per
se tinguuntur et sit frigida et calida aut

et teda pma aut altius ligni etiam
sit frigida et similius et decomib; corporib;
calefactis ex calore sibi adueniente se
tum qui e sufficitas remans exigne
et similius omnes sufficitates remanet
per digem in corporibus animalium et similius
colera terna et alia corpora obusta nolle
istius sit calidus si per hoc et remaneat
in ipso aliud debitate ignis et similius est
recta aut ignis q' sdm supdicto modio
dicunt non calida et q' facile alio modo ca
lida dmr scit teda pma et alia plati
mablia dmr calida eo q' facile alcant
et mutant pignus ad hoc q' actu ignis
et incendante de opere aut s' quod q'
calidus liquefaciat et coagulet omnia corpora
q' sua operae sit multe et inq' t' hnt
sunt metalla coagulant ex frigore et
aut multe quidem s' aque et multe t' re
mpae sua coagulant et admittant et
constent ex calore evanescere hnt
Et iam in alio loco libriis animalibus locuti
sumus de istis rebus manifestis meo videlicet
metabole corporis ubi de coagulabilitate aliquibus
corporis secundum tractatio q'bi c'm distinximus
corpora q' liquunt et dissolvunt c'm p' ter q'
constant et adiument et q' coagulant et
omnibus aut q' induit s' manifestat q' p'
inquisicio sciendi calidus et calidus sdm
quod a de complexione corporis natum q'
poterit ex continuo et indecata ex q'
matra calidus et metalibus nec e manib;
est sdm vnius et eius modio oportet q'
distingui calidus dico quodam et calidus
perse et quodam per accidens. Calidus p'se et
q' p'se et calidus aliud aut ab illo quod vi
debet sibi vellet in frigiditate et caliditate
per accidens. Unde aut calidus de potentia
de calidus actu amplius aut dicit calidus
vnuq' sdm modio sui caloris. Ita q' ali
quid dicit calidus q' plus alia sdm alter
corporis calidus in unitate sensu maxima aut
caloris dicitur et id quod in flamme exigne
Est aut deodice strama q' calidus dicitur mul
tipliciter quod est sicut hinc. So' cod' summa
et frigidus dici multipliciter quod est per
modio suacoris q' si vnu contra id p'co
multiplices et reliquo. Et si sicut difficit
vnu q' p'co et reliquo sit. Contra autem oppo

der et multiplicato sicut et hnti p'ut in
corporibus phis m'otis hnt dicuntur m'
ultiplicata. Sicut em' quodam dmr' potentia q'
actu ut glaces q' sdm nam e hnta ac
tu et p' accidens e sicut perse aut hnta. Ter
ra autem et tunc et hys similia q' m' f'ndunt
humore sicut hnta p' accidens potentia aut
et perse p' sicut. Et q' talia no' separata s'
ab humore dmr' in actu hnta co' q' in eis
multa p' m'ota e humiditas aquae p' m'
ta aut p' tem' t'c' cont' meis dmr' p' t'c'
sita. Per hnt' igit' modio occulte m'laptr
dicit sicut et hntd' et similius calidus
et frigidus quilib' m'ca e m'ad' vntat
in corporibus phis m'otis his aut sic di
scunt et determ'nat manifesto e p' san
guis e calido p'se s' forte intensi et
magis calor' efficiat p' accidens sicut et
patientibus causon. Calidus autem dico p'se
co' q' calidus recipit indifferenter alii q'
em' sanguis hnti calidi et hntus m'ntm
m'ntm sanguis d'ons Aliq' autem efficiat
p' accidens calidior febris uel putrefactio
quod est p'nam ut diuina et hnt calidore
no' dicit calidus per se s' per accidens
Et hoc mo' etia' d'oma q' res q' sicut
na' calido et hnti q' corrupt' et se
pant ana' et a corpore m'q' s' p'na'
coagulant' affigido. Et p' hoc vident frig
ido sicut sanguis atropo analis seputus
Res em' q' sdm nam p'calide et gross
q' anata et corporo m'uo n'lit s'
sepat' altant' et adquiruit' q'ruas di
sponeas. Dolore em' sicut p'nam q' m'
q' dat' efficiat hnta. Sanguis em' p'na'
hnti et in frigiditate co'cat' magis pat
er'go ex omnibus induit q' q'ciato' q'or
et q'ciato' corporis in corporibus m'otis q' sdm
magis et una' sicut et q'ciato' d'ns' hnti
nat' d'claratio e igit' q'ciato' possit
e nobis qualiter calidus et hnti dmr' r'
sanguis et qualiter et q' hnt q'ciato' q' id
hys contraries q' sicut in natura
Car' em' et e digresso declarans ea
q' p'libanda s' de opere analis et q'plex
rone

Peter omnia p' dicta s' oppo
ad hnt' memorator' facere

corp⁹ q̄ prolixius in antehitis ipsius sic
 libris et in libris de locis et locatis et
 etatibus dicitur disputata p̄t. Nig⁹ p̄d
 condit⁹ hic plibet nō satis factus est doc⁹
 na p̄mū ergo dicamus q̄ in corpore aliud
 tres sint sp̄ciosos. Et p̄ma quidē e tam⁹
 tio vocata q̄ est ex alterat⁹ ad mūtū ex
 clementis et qualitatibus ipsorum p̄q̄ qualit⁹
 ates actue et passue factis excellens
 suis ad vnu actis imp̄ti deducunt q̄ actus
 diuis et gradus recipit s̄dū dicas corporis
 aliud h̄ aut q̄mōtio elem̄tis q̄mū e
 extēdit in alacritate quo usq̄ fiant ex
 ea q̄tuor humores qui sunt sanguis fle-
 um⁹ et vtrix⁹ colera tuba videlicet
 et m̄gra. Secunda autē compoīto e sp̄ciosois
 humoris transmitat⁹ p̄ta p̄dices ex
 humoris transmitat⁹ mebra q̄plia et
 id ad specimē m̄bris q̄plia h̄c q̄p̄tio
 timatur et sp̄ciosois h̄ q̄p̄tio p̄r̄vota.
 Tertia nō constitut⁹ m̄bri officiales ex
 similibus et sp̄cib⁹ tacit⁹ corporis exome-
 bris q̄plib⁹ et officiālis que licet dī-
 os vidant⁹ et sp̄nes tame nō p̄ de
 nisi vna q̄m̄ m̄bra q̄plia nō alterant⁹
 a se mis⁹ sub m̄spone m̄bri officiales. Et
 eund⁹ modis q̄p̄tis h̄nt officiālia in sp̄c
 iatus corporis p̄ma aut hanc sp̄ciam
 terpa et gracie quidē p̄or⁹ et rā q̄
 media et 3^a et vltima sed s̄dū p̄bam
 et vni vltima e p̄or⁹ q̄ ab alia h̄p̄t
 quad̄ et al et sensu et motu aliis. Q̄i
 em̄ sufficienter q̄plia ad opacatas aliis
 expellendas nō eot facta compoīto m̄bri
 officiā. Non em̄ nā facit officiālia p̄t pul-
 tritudinem vel apter⁹ aliud quidē de h̄n
 et aliis sed p̄cūs q̄p̄t necessitate aliud
 opacato et p̄p̄t necessitatē nāliud patētare
 et passim⁹ q̄p̄t aliis dīam aut h̄nt
 m̄bra q̄plia ab officiālis q̄m̄ q̄plia p̄t
 s̄dū dīas aliis vniq̄ elem̄tū sicut opp̄
 inq̄lūs dīat tū. Et simili caro et
 quedā alia officiālia aut nō p̄t constē
 ab unq̄ elem̄tū domino. Et p̄as obicit
 contra dicta dicens p̄ et opacatos atē co-
 plent p̄ vnu simplex p̄t tact⁹ p̄ car-

nem uel nervū tact⁹ et auditus per
 temp̄am auris et gustu per nervū ex-
 pandit in lingua et olfact⁹ duali curi-
 culi manillarii⁹ q̄ sit in anteribus et
 ibi dico q̄ licet vis sensitua p̄ne
 et mono simplicia tamē sens⁹ sedm opt⁹
 mode nō q̄plet m̄p̄t ad organo. Et id
 tactus subtilis neq̄ e m̄carne neq̄ in
 nervo sed in extremitate audie⁹ et auditus
 nō e h̄n et optime s̄ne aure nec oīs
 sine acuto ad que nō exigit humoris
 calling solus sed et ali⁹ humores et
 timor oculi et figura et olfact⁹ reperi-
 nūm et m̄stulos pectus qui ad ipm
 defuerint aerem. Et p̄t est de aliis aco-
 paciōibus. Et sic patet q̄ ali⁹ m̄ta p̄
 temp̄o ex dissolut⁹. Sic ergo si quis
 voluit subtiler⁹ indagare vtric̄ m̄ales
 aie erit p̄t in m̄bro q̄pli. Et vtric̄
 vtales s̄ne sp̄nales et uales erit p̄
 te in mebris organis principiū in om̄
 m̄bris eorū p̄t sciat in anteribus
 Et alia p̄ principiata ab ipso amorphis si q̄
 incompaciōibus consideret erit humores
 qui p̄t in aliis aliis alia aut erit m̄di
 et inter humores p̄cipua aliis erit san-
 guis et sanguis sp̄issar magis tuba
 Sed tame quidē subtilioris humores si
 ter aliā subtiliud et p̄t in opacibus
 aut et quod grossissimum erit humores qui
 e vltima aliis m̄bris grossissimum etad
 et in opacibus aliis q̄p̄t sanguis
 nō hinc et subtiliore humore sanguis
 subtiliora p̄ in opacibus quibusq; aliis
 aliis sanguis hinc aliis p̄t sup̄ius
 m̄pt dicti⁹ et ad hinc insūs dicti⁹
 Sicut autē in libro de nā locis et lo-
 catoris dicitur. Complexio e q̄litat⁹
 p̄uenies ex corporibus aliis ex qualitat⁹
 aliis q̄pone s̄dū q̄ qualitat⁹ ipso
 altant⁹ ad mūtū et clementia dūndūt per
 immā ita q̄ immā vnguagq; e tu immā
 aliis. Sic em̄ melementū ad mūtū
 altatis et dīm̄fis accidit una q̄litat⁹ q̄
 sp̄ciosois vata. Non autē q̄p̄t nos h̄
 dīcē mos sp̄cioris equalis et m̄eq̄
 les et q̄ sit equalis s̄dū om̄es sp̄em

hoc enim in physis non libe natus in
 satis definitio est. Sed cum qualitate complexio
 nis aliud appetit sive quod illud quale non
 est quale in sui naturae vocata equalitas
 medietatis aristotele. Sed est definitio ab
 alia equalitate et est acceptio secundum geo
 metram medietatem. Sed tamen secundum esse
 ipsius qualitatem aliud equalitas quam
 homo magis est morta equalitate secundum
 nam non ita quod equaliter homo constet
 ex omnibus elementis quod hoc est impossibile
 sed ita quod maxime complexio homo re
 cedat ab omnibus excellencys et acco
 dat ad eum temperantiam in quo est maxima
 equalitas figura et naturae meae anima
 corpora natalia. Sit enim non est metus au
 libilis. Sit autem sapientia qualitate multe di
 cetur mox. Aliquid enim homines autem ait
 dicimus tempus autem est quod secundum qua
 tam ad alias aliud species. I secundum suam
 speciem natam et complexione in qua species
 sic homo dicitur equalis complexio
 respectu qui est animi et caro pallor dicitur
 equalis respectu animi autem pustulam
 aut dicitur aliquid equalis mensa spe quod at
 tingit equalitate sue speciei principiis et
 in equali quod distat ab illa. Tertio autem
 non dicitur equalis in seipso sicut quod copia
 seipso ad seipsum sicut vir dicunt equalis
 respectu feminae et quod feminam dicitur equalis
 respectu viri. Si enim masculo excedat sum
 spem in calido et frigido feminam est in his
 respectu equalis. Si autem secundum spem et
 excessus in frigido et in calido masculo
 seipso accedit ad modum respectu glaciis
 autem non dicitur malum equalis in dividui
 eiusdem speciei et eiusdem seipso sicut vir alio
 respectu viri aut feminam aliquod respectu
 feminam glaciis aut dicitur equalis in uno
 secundum diuersum tempore et sicut sicut inuenis
 erit respectus respectu frigido in quo est insens
 Secundo autem dicitur equalis aliquod membrum
 diversi mox sed respectu alterius membra et
 et respectu sui ipsius in diversis regionibus
 et aliis et modis multis dicitur equalis
 Modus autem unus hinc equalitatem quod
 est secundum speciem nam in partibus ad ipsas
 alias hinc latitudinem coquum amittit
 dividua annis species est invia equalitate

sed aliquis est status qui attingit aliud aliud
 dividuum simplicissime et maxime et
 alia per ingrediens accidentia ad statum illud
 et tanto per se recessit quod species non salvatur
 sed destruitur. Et id propter simplicissimum mo
 did equalitatis et modum talis latitudinis
 accipit secundum modum qualitatis si per dictum
 hoc enim aliquod attingit maxima equalitate et
 simplicissimum quod per se in specie et natura habet
 atque dicitur aperte in physis sicut in mensura omni
 aliis habet et quod simplicissime principet
 nam species habent etiam principiantur cum
 species nam secundum aliquod accessum ad illud est
 et in omnibus naturis species aliud secundum
 tamen hinc vera respectu qualitas per se
 habent autem ait auctor etiam aportet et invenit et
 in omnibus membris in diversis simplicissima
 et equalitatem quod debet et secundum natam
 Nam enim quilibet membrum talis naturae dicitur
 et simpliciter quale et respectu per se et
 multum calidum et cerebum valde et fri
 gidum et forte multum membris et in hoc
 etiam simpliciter respectu in se sola rursum ut
 in filio dicitur. Cum enim membra principalia
 sit in animalibus diversis sunt rursum vel prior et
 rebus non per frigiditatem sua respectu ca
 lorem cordis et spiritus sed nec similitas
 tardis per respectu frigiditatem cerebri et
 spiritus in cerebri non multum est frigidum
 et cor non multum est spiritus sed cor respectu
 aliis est spiritus et cerebri respectu aliis
 est humidus et aliis est iste complexio
 prior est quod species modus et in dividuum
 statum latitudinis. Hinc latitudine est in
 regiones et climatis latitudines proprie
 membris multis et contraria hinc
 qualitates sicut clyma unum et septimum
 Indus enim hinc omnis modus equalis complexio
 sive habitus congruentem non bene
 videtur in anglia et scotia vel dacia
 datus autem attingens equalis complexio
 sive habitus vero morietur in india ut
 ethiopia et per eadem aliis climatis datus
 Et sicut in libro de natura locorum dictum est
 quilibet clyma hinc latitudinem et modum
 per que distantiam inter duas terminos
 est equalis quod est secundum complexione
 modum inter duas claus et hoc est
 quoddam equalis species dictum per se super

inductos mos adhuc autem per dicas mos
et complexio equalis qd debet singulari hunc
sedm p*n* vnde quo si mutat complexio in c
qualis efficit Et h*c*ad h*u* latitudine et
duos ter minos et modum e quale sedm p*n*
vita eius q*p* a pli et optima aqua si distat
parte et bona no optima et t*m* distare p*n*
q*c*it unequalis et mala Adhuc autem modis
specios qualitas et sedm p*p* liby anebur
et indisponere in qua et debet sciat os sicut
et cerebri h*u*ndid et cor calid*u* r*u*ps et
h*u* latitudine et modum q*m* videlicet me
bris e in optima dypose in qua te p*n* an
ergo om*r*ato speculam atalud q*u*loviaco
erit maxime equalis hom*u* q*u*lovo*u* Et
q*m* regiom*u* considerans q*u*loviacos sic
maxime et maxime equalis q*c* e p*m*
climatis mi forte maris et paludi me
otidas nimia impedit h*u*ndicas post
hanc autem maxime est qualitas illa
q*c* et clima*u* accidit tam*m* nominibus
accidentia impidencia ex mal et mortali
et alijs accidentibus sedm quod in libris
alijs declarantur Amplius autem ut pat*u*
condit*m*ebur principalia non s*u*pp*u*qua
illi que simpliciter dicta e temp*u*anc*u* Sed
inter om*m* m*u*bra e caro temp*u*anc*u* et
p*u*hanc euf*u* Cuius em*n*o sentit temp*u*anc*u*
pp*u* plitudine quod h*u* ad ip*m* et e*u* temp*u*anc*u*
n*u*re eius e*u* neuroptas q*u* gauditor
mitte temp*u*anc*u* p*u*ter s*u*ngue que est i
extremitate venari dicid*u* et sapientia
n*u*l*u* est q*c* simile non sentit simile Cu
tis autem manu*u* sp*u*anc*u* est et qualior et
alia corporis euf*u* qui mag aut p*u*tibus qu*u*
cior et qualior est que e*u* impulsa mor
tis illa go*u*ff*u* us uide*u* intactu*u* et dispe
tissim*u* dubitaret aut fortasse aliquid
ita predicta dices q*c* multa p*u*nt*u* nata
videt*u* et qualitas con*a* q*m* aliud et p*u*cs
teribus et radicibus diom*u* sanas et equales
hom*u* quod no*f* sit nisi hom*u* h*u*ent
equalitate Sed q*c* h*u*ne equalitate h*u*is
sit decuplicatio*u* hom*u* et sic ad h*u*is
multa vident*u* ad h*u*ne equalitate Or*u* ho

pluit*u* p*u* sopham equinocti*u* q*m* tu*u* tibi
sed species alia dicit*u* sanas et equalis hom*u*
no*r*o*u* hoc dicit*u* q*c* quale ad hom*u* h*u*at
equalitate sed co*u* ad hom*u* p*u*at equali
tatem sed effectu*u* h*u* incorpore h*u*
mano h*u*s ergo modis dicit*u* equalitas
Quo autem morphus atalud recedit ab e
qualitate et p*u*capie incorpore hom*u* q*c*
nobilior e meor alia alia sed h*u* sed
calditate quid*u* recessus o*u* p*u* calidius*u*
corpo*u* e p*u*ps et cor aquo ip*m* nascit*u* p*u*
Et post ip*m* calidius e sanguis iacet*u*
a quibus*u* dicit*u* q*c* sanguis gratus ab e*u*
te t*m* n*u*to multa calor ei accedit acorde
sicut p*u* ambi*u* ipsius p*u*yc e p*u*bat*u* p*u*
sanguine aut m*u*caliditate accedit calor
q*c* sanguis coagulata*u* et*u* p*u*ssor eo*u*
i*m*is*u*ta*u* mea q*c* filia nervosa et post
hoc calidior*u* p*u*ene pulpa*u* no*r*de*u*
pter car*u* nervos*u*at*u* sed*u* recipit*u* ca
lorum a sanguine subtili*u* et p*u*pid qui pulsat
in ip*m* p*u*has aut*u* p*u*ene no*r* pulsati
les et post has r*u*topalme q*c* t*u*par*u*
frigidius aut*u* quod e incorpore est flos*u*
et p*u*ca*u* sepi*u* et post hoc p*u*ngued*u* et
post hoc pilus et post ip*m* os et post
cartilago post*u* e ligament*u* et p*u*
illud e corda p*u*q*u* e membrana et post
cam i*m*sha et post illud medulla cereb*u*
et postea cut*u* p*u*cie*u* tam*m* an om*m*
in frigiditate accedit inter ea q*c* sic
attup*u*tes alii*u* sedm ar*u* e humor*u* acti
adhuc aut*u* h*u*ndig*u* inter om*m* q*c* sic
incorpore e flos*u* et postea sanguis p*u*
q*c* h*u*ndior*u* est p*u*ngued*u* et p*u*ca*u* sepi*u*
p*u*ca*u* medulla cereb*u* et p*u* illud e i*m*sha
et deinde succedit sedm ardore*u* m*u*no*r*
taro mamille et testiculi pulmo*u* et p*u*ca*u*
et spleen*u* et renes p*u*q*u* h*u*ndia*u* p*u*men*u*
li et cut*u* Et h*u*ne quid mag*u* posuit ga
lien*u* Scire tam*m* ap*u*ta sent in p*u*nt*u* nos
divisse membra*u* q*c* pulmo*u* in sua q*u*lo*u*
ione no*r*e multa h*u*nd*u* Enduit*u* aut*u* de
m*u*bro*u* in sua q*u*lo*u* nat*u* suo ap*u*
nutrimento*u* Et in sua q*u*lo*u* acido*u*
tali m*u*bro*u* pli ppm*u* quo aplat*u* pulmo*u*
aut*u* mitt*u* eo sanguine calidior*u* ad quo

multid decolora admisit. pacidens aut adimant in eo mucus superfluitates ex vapore mutmeti qui venit ad ipsam et quic ad aquositas et porositas ipsius et distillat ad ipsam multad detararo caput ppter que effat mucus et hundis. Sic ergo natus est sicker tempate f hundis eius et p atti que diuina hunditas aut epatis e inco q sanguis aptinet ad instrumentum totius corporis aquosus pmo o et epatis membris aut sanguini hunditas rausat cohac q sanguis pmos admitement membris et instrumentis inter ipso luct aut fleu nale hundus p sanguine tame q fleu nile e matu sanguinis appetet q multid amittat de hunditate nali anteq p calore nalem qntas in sanguinem. Quicquid aut quod e incorpore aula est capillus. Est em ex vapore q hunditas evanescunt et coagulata est ad aerem trahente. Et p q capillis sicut e os quod hundus capillo ostendit p hoc q aula aliqua mutat ossibus nulla aut mutat pilis et similiter e deplumis animi et id pule et plume ab animalibus glutita indigesta reicitur supus aut insuis p ambo eis aut i parte et cartilago et p q hanc ligamentum et pycna membra et pycna vene non pulsiles et post has pulsiles postquas p ne in motu. Et post hos est cor et post ipsam pneriu sensuum. Meru aut sensu pfigidi et facti. Meru aut sensu sunt quide pfigidi sed nam pndu multad facti. In ymo ad hunditum accidit fore colendum aut obtinens pccat gradus et tis. Quidam aut h mspisibus quide dicta sunt sed h reperit ut facilius astendit cas cor q diuina et ut facilius sit doctrina.

Capitulo quod et digressio de clarans ea q ut plibare o de ea tibue

et cnde aut modis recta ptilare effit quod d ptyd decatabus dicta pates ergo magni p qdior omnia pma e q vo

cat etas puelis q agluso etas mutmeti ditur dicitur ferre ad xxv annos. Sed dicitur etas est statim ptena usq ad 34 annos aut eb 34 aut etas e diminuta in dicto et pmanas vigoris eo q mea causa vigoris diminui magis plus q p mea pceptibile destituto vigoris q vacat etas vnlis usq qo durab annos vel pce ultima aut e etas semis e notabilis diminutio substance et vigore. Etas aut puelis dividit in infantile q e etas nol inter gemini ptes et etate motu p mouit incipit et etatem q e ante foratum ptem. Et illa e q vacat deinde pfectura plantua q dentes in initiali et renascitur pnt et etate q e in luxurias pta et matu semis et etate luxuri atque. Etas aut in famulis calore he quasi spatio et hundat in humorre valde ppter spermatis uitiat ppter quod etiam non nulli medicarp dubitaverunt de calore pncie et uiuetus quis horum caloris aliud procedet dicitur tame quid calore pnciae ce in tensore quid calore uiuetus pni em magis crevit q mucus et magis q plecta hnt apud natum mappetitu mutmeti et digonis haec non cont illa etate nisi calor nali qui adiument expmante et pnd pmatru etate est maior et fortior illi audibis ranti adiut co q calor uiuem et acutus et pissor sanguis in quo calor qfficit. Quia pgnit o p tue fluit a malibus inter sanguis ppter calore. Complexio em illi etas multid e colica. Complexio aut pni magis ad fleu declinas. Matus aut ex calore ppter quod e caldi cordis homo eons matu e plurimos. Ent eis uiuenies foras digonis et duriores digerunt cibos q omnia nisi acalore foron pcedunt dicitur em ista q appetit tibi qui crevit impudic no e ppter calore sed ppter frigus et id qui hnt appetitum tamme ex frigore hnt eis digere aut q tui membris e nali appetit et melior tibi dectio est q no euomit cibos et delcant inco multid q comedunt illi aut q tui etas declinet ad colera pgnat exco q acridus eis egreditur colente calido et frigido sic e tiana

Id hunc autem in hac etate accidens vomitus est colicus. Et omnes autem egritudines pudor frigoris sunt frigide et hinde et febris casus sive fluctuatae ut impluviis condonatus est fluctuata. Dicit enim isti quod augmentum in plus non est ex fortitudine sed propter multam humiditatem q̄ habundat impudus q̄ est amodico calore facile contendit in augmento dicit enim multis tamen appetitū et in diminutione calorē sciat plus diuinae corda aut haec dubia sive in antiquis diuinis pluit galena ut videt dicens q̄ calor virtus etas diversis modis est equalis quidem in essentia et secundum radicem sed calor in plus est maior secundum quantitatē. Et hinc ex amplete sentit sive vīus mīradice et essentia accipere calor mīlapide et magis hic enim calor penetrata mīlapidem sentit et attinet qualitate et quantitate minor propter matē rōstris et adimacōs. In aqua autem esse quantitatē maior propter matē habundantia et fluiditatis et qualitatis et hoc est ebriosus propter humorē qui remollet acutos angulos. Ignis est per puerū sive genitū ex sommate in quo multa est calor et non accedit eis calor refrigeratoris humi caloris puer enim per se in augmento et secundum gradus quantum et modo hoc in se propter quod calor diminuat. In inuenientibus autem nulla est presens sed quod in eis auctor sit calor nec enim tantum hinc q̄ calorē remittat sed patens calor nālis custodit meis in humiditate radicali q̄ et in eis q̄ tamē eua porauit et minor est impudus. Sed auctor calor q̄ est impudus. Non aut subtiliter considerat humiditas nālis et comparat ad calorē nālem q̄ et in ea se in subiecto et ad incrementū quod sit corpora sed huiusmodi respectū caloris et proprie pueris. Hocigit enim impudus et per se sentit calorem et quod presens mutemur. Invenientibus autem in quibus est minor humiditas non sufficit ad vertūs istarū sed facit alterū sive per se sentit calorem et non multū dicit per se sentit humiditatem falsū autem anno dicit quod afferat humiditatem sufficere maerato et non calore nāli. Non enim patet similius si per aliquid humiditatem trementia sit per se non potest sed similius trementi efficiens q̄ est.

calor nālis. Remaneat igitur ut humiditas in numeris sit tamen et sibi caloris et non sit tamen augmenti oris aut dicunt quidam in plus humiditatem esse tamē augmenti propter calorem et simplicitatem falsū humiditas enim non est in ea materialis trementi. Māra autem non agit propter ipsam sive et efficiētē litterā aut ad initium suae vegetabilis et sic efficiētē incrementi non tamē aliquid efficiat sive calore nāli extendeat. Aut dicit q̄ plus appetitus causat ex frigiditate et falsū enim appetitus non est tamen humiditate digrediens digo autem impudus et optima. Quia signat q̄ nisi est maius digo optima non reddetur copibus corporis plus per incrementū q̄ deparet per dissolucionem. Aut plus accedit mala digo aliquis est idco q̄ gulosi sunt et comedunt multa humida et haec via motu per meadowatus impudis inducit corruptionem. Hec ergo opibz pueris et ceteris etate q̄ effingua est pueris. Quantitate est aut q̄ puerū incipit q̄sum humiditatem accidit a calore aëris circulante q̄ coadunat calores ex motibus copibus etiam illius tati sicut aliis diuinis et proprie pueris. Situdo nālis hūdi q̄ non semper percepit calorem nāli primum hūdū ad que resipit per se sentit et teneat omnes videntes nāles et materialis sentit in secundū et deinde relo et mundo et in libro de ceteris opibz ergo q̄ puerū tempore per quod caloribus affectus impudis resipit per se sentit ipsius depositio et inq̄ ignobilis sit quod restaurat ex cibo quod quod depositum ex cibo et sic deposito sentit et expedit donet tamen depositum et tunc accedit mors nālis alicui adhuc autem ex indigētē accedit humiditas ex parte indigesta q̄ auget incorpribus animali ex in frigiditate caloris et humiditate fluctuata hospita erga tamen deficit calor ex defectu sive subiecti in quo sentit et paluit. Hoc autem ex hūndo in nāli sufficiente et hūdū sentit nāles ingente et hūdū est duo sentit alicui dictum et inducit inducit tamen ante accidens nālem et omni in dividuo. Sed si alij termini vnde accidentales sentit interficio decollatio et hūdū

p pphvam cause no qnt² hit anobis
Soditis ergo manfestid e q corpori
mota et iuueni equalit s calida q
corpori pueras excedit in huiditate
Et signo huius e mollescias suarum camid
et tenuitudo suorum ossu et flexibilitas
suum membrorum et suarum iuncturarum Qmnl
est certificat hoc qm nec e de huidi
ora quae sunt spermato magis quam qua
tu sperma sit tota ad genitos pueri
aut magis quam qui spermato et puer
sumos huida qui penetrat membra et
remollit ea in illa citate Vrilia aut
etas et pspue semin e siccatus signo e
duricosis membrorū et laxato et conigato
aut Hec em corrugato pueri exco
et siccato p. pteid e ca laxitatis et semin e
ca conigato exco p frigidū complicat
qmngendo plieid pollio sup alia et pte
duat rugas Ignitas et aceritas p
ca subtilitas membrorum talibus et acibus
sunt paucis Calidū em in ipsis e in cui
coronae et vaporis calidū secū fuit hu
midū et id copora virorū et vapores sem
remolent se et secū Iuueni aut ca
pora secū quid sunt impacē pueras et
fuit huida impacē virorū et semin datur
aut corpora virorū calida p impacē
sem et fuit secū ipsoe iuueni et se
huius copora sunt simplicia destrita huidū
et calida nāibus sed he huiditate fleua
tum exstis membris adhēre et remol
lentem ea q e huiditas accidentalis
figuris mortis et suffaciam caloris nālis
dicens
Cum sm et e digresso declarans
modū digestio ualid et genito; huius
et modū genitois corp

Vettedentibus aut adhuc ad
iugend e de mōis digestio a
uid et de humores q genit
potio digestio dechīd em opp
p intelligē anteq loqm deca membris
uidū qm co his multorū accipit
membrorū tūc opptet ergo stirp q abus
qm addit masticatom in ore suscipit digestum
et huius ad e q otius digestio est
in minori membrana stomachi h aut ad
eū membrana lingule et palati Et ideo

statim in ore sua caput exerce opacum
hi cibis p masticato; fuit diuisus salina
tame coadiuuat adhanc diuisorū eo q
apū e calor aliquis facies aliquate decolor
et p hanc digem tuncī masticatio ma
gis matutat apostata p in aqua detectio
uel pistratio Signo aut huius digestio est
p p masticato; cibi multid amittit desa
pore et odore qui suis fuit mabo Odor
p capiat digo in stomacho qm culus per
venit ad stomachū digerit in stomacho
digestio q pleta no solid calore stomachi
sed etiā ad uterū circūstanciā scit epac
adocit et pplem̄ aminata qm licet splen
ido calefacit p venas multis pulsibus
q acordere vēnit ei p mid quidē acorde de
inde ab epate Salcit etiā stomacho per
verbū quidē circa ipm verbū em de
ficiū calefit p depositat q e mpo et
p calorem qcepto calefacit stomachū ab
antiorū et cor calefacit eū asupiai q ibi
appiquat stomacho mediate calore dy a
frigide et digo aut cibi fit in stomacho p
quid eū cibo qmpta e aquostas p pato
accepta hanc em oporti mīstei ut sic
epatā matū simili generē succostas q
deficiū transcat lambido et in fundido
se sup venas epat p digam aut in
stomachō factū aliqd exscitare attrahit
stomachō et aliqd per venas mittit ad
epat et respondit qmpto p portenatio
dissimilit ad mīstria aquibus venas in
suas sicut epat succostas illa Venae aut
misitae P vene gracie dure qmptate
pluribus intestinis et p illas pcedit et
effundit illa huiditas graciando semp
et manddo donet diuidit in venas ca
pillares q p mōi parte epat nec pas
trum p effundi et eū pia nasa mī
paquostatem patata ita scit membris
alia em no e utilitas aquostas po
tate mī pta vene aut capillares q
sparsa p pteid corpū epat admittit
magibbo epat et ibi facit gena magnā
Et illa decolorat fit scit in om co q
coquit quidē succostas qmpta quid ci
enatur in ipm e scit pponit et hec
e matū colere nālis et quoddā icpct

in ipso tunc grossum et h^c matia melancolia Et quoddam est subtile et purum Et h^c matia sanguinis Et quoddam remaneat et apletum aquosum et h^c matia floscat ad hunc autem quoddam enatur scit formosum et tensum et h^c matia colere nalis Et p^d dam cadit respondendo incensu et manent h^c matia melancolie et nalis et quoddam viscosum quod calore diuidi non potest et ex illo fit flosca in nale et quoddam remaneat purum et in tinctu et hoc est ex genatur sanguis Adiuu autem fuit gibbo gibbo epatis in avena magna sub calore cordis et membrorum quod est latus cordis in avenibus postquam pervenit emittitur et adrenes descendit separata sunt aquositas superflua et emissa ad renes et ad aliam partem sanguinis qui propter invenit illuc diuidit Et tunc avena illa magna et atrode remittit ad gyblum epatis diuidit iduos ramos quos unum extendit et alter descendit et diuidit per membrum et per illas avenas sanguis defert ad membrum exundans in extremitatibus amnium venarum et cum exundauit et imbibit membrum et mitit ea scit et anhitis libris determinatus et iterum suo lato inseparabilis dicitur patet ergo sanguis que dicta sunt quod humor et corpus humidus fluens et altitudine perducetur et nutrimentum membrorum Est enim humor dominus tibi membrorum sanguini aut flescati aut coleuti aut melancolici Aliquid aut humor est sufflans per aperturas de corpore evanescit quod non sit malus aut prius percutiulus in nutrimento bonum dampnum aut humiditatem corporis quodam per somme quedam 2^e somme aut per quantius humores de quibus iaddicatum 2^e sit quoddam humiditas sufflans et elongate aliis principiis et quidem potentibus se transire in membra sed non transferunt cum effectu apletu h^c aut humiditas sint triud modis Quicquid enim dissipatur per membra scit nos quoddam in bibendum et hoc humiditas abilis ut in summatum membrorum propter duas utilitates quae una est ut insimdat membra quod pacient dissolucionem aliam et autem est quod humectet

membrum quod ex aliquo modo fortis desicitur inducere in membro adhuc autem est alia humiditas quod ex propria coagulata et est tubus altatus ad membrum secundum spem apletum et membrum sed non ad hunc pervenit ad apletum Tertia autem humiditas est ex matia membrorum membrum aperte et remittit et per et origo fuit semper a matia membre secundum quod principium embombis fuit ex hunc membris Est ergo humiditas tam bone quam sufflante magne per humor modo sanguis undulet et coleri et flescat et melius sanguis aut qui est calidus et humidus est diversus modo nalis videlicet et in naliis nalis quidem est rubens et boni coloris et dulcis In naliis est diversus modo amarus sit et nalis non per immixtias alias alius videlicet ipso sed patens per invenitum quod sit in ipso sed calidus aut frigidus aliis videlicet in naliis per immixtias alias humoris videlicet ipso et hoc sit in diversis modis Uno quidem quod humor invenit matia ipsum et corumpit secundum ipsum scitur et sagittaria et aliquid sanguinosum hoc est colera aut febris aliqua hoc est melius aut flescat aliis aut modo sit quod aliquid predicitur generat in sanguine ex aliqua parte sive quod remansit in sanguine prima sua origine variant aut ambo isti modi secundum diversos humorum mixtiones et gradus ita quod aliquis sit febris alba atque nigra atque rubra Et secundum quod mutat extremitates rami in colore ita mutat modum et sapore flescat aut nale est matia sanguis et flescat quidem dulce parum et secundum reprobationem corporis sed multum est frigidus respedit sanguis Et galeng quidem dicit quod non non ordinari in avenibus et precipue in hore receptaculi flescat scit ordinari receptacula tollere et mettere et sensus eius est similes sensus sanguinis hunc autem mattheus ipsius iste dixit in duas rami quos una est necessitas et alia utilitas Necessitas quidem est restitutio sanguinis et nutrimento quoniam secundum membrorum Utilitas autem est remolitus nutritus ne multo motu induratur Portio autem gybri flescat causa exoco

q̄ ex calore motus iuncturaz enapo-
rat subtile et remaneat grossid gibsum
Cause aut̄ p̄s̄d̄m̄s fleuantis est impo-
tia t̄ restriū m̄tensuā et amarae cu-
p̄nū h̄nditate aquosa equalit̄ Si aut̄
p̄tiale tales obuste t̄ restre cont-
miltē et sup̄habundantes t̄ne facent
fleuant amarid Scdm̄ huc em̄ modid exp̄sa-
lent faciunt his qui m̄ saluus apant Galie-
nus tamē dicit q̄ flesuā patit fieri salpid
per solid putrefactōm m̄ seipo et horno
et credibile q̄ m̄ putrefactōe calore ex a-
lance eduat h̄ndid subtile et t̄ne rhin-
do gross remanente incendit t̄restre Et
hoc ad p̄s̄d̄m̄s adp̄pet aut̄ st̄o q̄ po-
rus qui dirigit alibi fellis adm̄ testina
infibra aliquā opiliat et t̄ne apt̄ defecatio
colere exsto sit alba ex flesuā et aliquā
inducte infirmitas q̄ colica vacat atq̄
aut̄ tremat colera n̄ se ipd̄ et accidit
tm̄s m̄ca et adimac̄ concitas sua cida-
quostate sua et quād sit ex illo et q̄ sp̄-
p̄ma aliquā aut̄ colera m̄nalis gnatur
repate et tremat et subtilior q̄ in stomacho
aut̄ gnat ea q̄ vndis e et prassua
ap̄ter antrem vocat et sua gnato e
ex diutiae colore q̄ vntelma vocat et
t̄ne totid̄ m̄grefit obusid et i m̄stet
nalis colera cu illa et t̄ne fit totid̄ vnde
et illud prassuid obunid multid et effici
vniſſuid quasi erugo enīs eth̄ e colera
p̄nctabilis et q̄ venenid
Ca' septimū et e digressio declarans
operationes calidi et frigidi m̄ sanguine
et m̄ pm̄gredime m̄ corpib; aiālud
sanguine h̄nān et p̄cipue m̄ cerebro
• et medulla

¶ Insequitur omnis adnotatio
corporis dictus est de multipli-
caldi et frigidi et humidiori
scilicet ad fractionem natum se
primum permittamus adhuc capitulid de celo
aliquid in hac parte de humoribus que oculis
naturae aliquid dicentes quoniam etiam quod
ribat aut hoc sanguinem aut humorum aliud
laco sanguinis contemnam eadem aut etiam san-
guine hunc calidior est eo quod sanguinem non habet
proprie tamquam mastuta morsus quod hunc sa-
nginem calidior est sanguinem non habens

Nudam tñ antiquora medicorum sicut
maritimorum et sequentes eius dixerunt feras
magis de calidat quod amnos Et hinc regnum
de dixerunt q̄ redente mense et nouilumio
vel plenilumio mē struit patens distillans
Sed p̄thagoras q̄ quid abto kalyb conup-
te his dixit caniculum et vestrum dixit
in hoc Adhuc autem quid antiquorum op-
natur s̄ sanguine et colorem frigidos et huius-
modi cu tomē per ipm effundit haec huidis
constet de calidos q̄ sanguis efflat multitud
quod nō facit nisi per calidū opacum Et
calora pungit et afficit uasq̄ neq̄ p̄
puleret factū m̄ p̄ calidū acutū pim-
gens sicut et pittagoras bñ dixit pim-
gens de calidū eo q̄ eo acutū q̄ pungit an-
gulis Calidū autem sicut impedimenta dux
dicit multo mox calidū cū e p̄ actiū ca-
lefact sicut ignis et ignisq̄ Et dicit calo-
patēt quod ad receptū fuit in corpore aule
et coctitū calido nāli calefact Et dicit
etiam alijs mox quos p̄diximus Sicut illi
dicit illud calidū q̄ q̄ multiplicatiū in
sua sp̄e fuit sumptū calefact ad tñ modi-
tud de sua specie no calefact sicut apud
dicit calidū eo q̄ multū apud sumptū ca-
lefact modicū tamē no calefact dicit
etiam calidū alij q̄ acceptū laborū vix de-
pungit sicut pluribz Et contra aut corpora
obusta emetosa q̄n calefactū m̄ se p̄sumit
ignem et ad ablūtū reddit frigida Adhuc
autem dicit calidū p̄ essentia et accidentis
et similiter dicit frigidū p̄ essentia sicut
mlapide et dicit p̄cū mglarie p̄ accidentis
Et de omnibus hijs p̄s dictū et supponit Et
hic repetit ut sicut effectū corp.
atilibz diachia om aquosa subtile hincia
sanguine et aquosid s̄ valde tñndā Et
tuit hinc sanguinem spissid s̄ audata co-
q̄ sanguis ille magis retinet calidū sic
tena calida dicit dñmū retinet q̄ aqua
pter quod calidū nō dñmissime retinet
porti et camelī et boues et leonis
et p̄t de hominē grossi sanguis Adhuc
autem nō hinc sanguinem nō he sepi-
nep̄ verbis In sepo cū et verbis ē res-
trictas q̄p̄ talia coagulan̄ Sepid cū
et verbis s̄ māuli p̄cū dentes m

super mandibula non habet Sepid et ad
 hunc autem levigatus eius caugulat ex q̄ ml-
 tid sunt testaria. Quia sanguis ex q̄ conua et on-
 gues ex melia hinc testiculat non autem
 tibi caugulat sepid alio autem q̄ aut ping-
 uedo ex de sanguine aquoso frigido et frigido
 simo. Caugulat id q̄ multiplicat nimis et
 corpore contingit et congelat calorē nate
 et interficit talis hinc est et q̄ ossa et se-
 pid non hinc sensi q̄ sime q̄ sanguis co-
 gelatus puerus calore. Ethund dico non e-
 similis digem carnis frigus ergo et talib
 confortat postquam fuit potens supra corporis
 mortis inducit adhuc autem ex hac ad q̄ting
 q̄ postquam pinguedo multiplicat in corpore
 retinend gratus ex in frigidato sanguis
 amplius autem medulla que e' mossibus et
 ex dissoluto subtilis et aquosus sanguis q̄
 ad perfectum digem non puerit hoc enim p̄
 e' perfecte digestus est de sanguine quod per-
 vent ad speciem carnis medulla aut
 essentia sua secundum aliq̄ modum somni appetit
 Et medulla quidem puerit est puerorum san-
 guinea. Medulla non immemor evacuacioni
 gratitur sanguine q̄ medulla est autem me-
 dulla sustentatio et irrigatio ossis et ge-
 neratur ex suffluo tibi ossis et colat
 ex corpore corporis ex parte initiali ratione os-
 sis et tamen e' nutrimento ossis hinc enim
 sunt continua q̄ dicitur ex sufflante tibi
 ossis et q̄ sit tubus cuius dicitur enim medulla
 e' abq̄nd multa aliq̄ ipsius potest qui vlt
 aut laq̄ndo medulla e' sanguis alterans
 ad nam ossis ita autem q̄ stricta e' ossa et
 multid seriatim non indiget sustentatio et
 nutrimento ossis et hoc non habet medulla et
 ossibus scut leo ad hoc autem invenit mi-
 tis calor leonis ita autem non habet os
 habet medulla nisi multa q̄ irradiat sanguis
 dorsi. Et hoc medulla littera p̄ sustentatio
 et fundatio nervorum precedens a somma
 dorsi. Valet tamen etiam ad alia quicquid
 est enim optimata si p̄ modum ligamenti
 spondilum. Unum ita ut utilitas spon-
 dilorum e' solidus in hoc et sicut corporis
 sed et ceterum ut sint erugo et ossa super-

que similitud corpus. Autem sive quidam
 opinati q̄ natu multe q̄ natu multe una sit
 ad cerebro et q̄ optimata ad ipso hoc autem
 error est q̄ natu cerebri et oplexus est
 frigida sed somalis medulla et calida.
 Sanguis autem hinc pinguedo ipsius
 calorē autem hinc sive hinc acorde
 quod ante ipsum ponit adquisiuit ex
 hactenē caliditate non existat q̄ optimata
 acerbo recipit irrigacionem optimata p̄
 ead quidem solum cerebri te sentient et
 q̄ hanc virtutem sensitum tangibilium hoc
 e' talis enim e' qualis est natura medulle
 q̄ e' in ossibus non enim dolet cerebri p̄
 apposita in sū natu sed potius p̄ tec-
 aposesta in suis pelliculis non tamē
 ppter hoc negand e' q̄ in cerebro et
 aliquid in quo sensu dantes ut ponit et
 in quo e' sive vitalis et utilis. Et tamē
 illud non est sensibile sensu tactus. Sicut
 ead cerebri est principium visus et tamen
 non videt et e' principium virtutis motus
 motu rotulatio et tamē non mouet
 sed p̄stio principium istud virtutem e' sive
 qui est in cerebro et ipsum cerebri est
 archa virtutis et p̄ spiritu rehunc et
 fluit ad medullam optimata ead medulla
 cerebri sicut et ipso capite et archa me-
 dulle cerebri. Non autem q̄ archa aut
 transponit sive anima virtus p̄cipet v-
 ritatem eandem. Sicut enim in diabolis nervis
 vanus qui ebredi dicitur non oritur virtus
 sensus sed in cerebro eo q̄ ipsum cerebri
 equat et p̄pat calore sive calidi et
 facit ipsum visum et aliorum sensum. Ego
 enim cerebri ipsum optimata et motuum est
 etiam sicut in archa et origine est sive
 vitalis in corde et equat ad pulsus in ipso
 aut forte acorde omnes natu omnes sive
 qui tamē in cerebro patet et equat ad
 sensum et motum opitum in epate ad opacum
 natu virtutem. Non enim est cerebri adi-
 ut sentiat sed ut sive scriptus in eo
 sunt iniquitate et transponde non appetit
 q̄ ipsum sentiat. Est autem haec galenus
 dicens q̄ non facit nisi p̄ hanc littera
 secundum qualitatē oplexionis optimata

12

tangibiliū. Sed iā idem p̄ cerebri com-
plexio coīt ab equalitate et declinat ad
gris et frigiditatis ipsius effectus ē in sen-
sibilitas eius. Quia uis etā cor declinet ab
equalitate declinatio sua ē ad caliditatem et
calditas sua major q̄ nō corripit aploxi-
ōm est ad maioris sensibilitatis met̄ impedit
cor ascendendo p̄ caliditatem sed potius q̄ nō im-
pedit hoc accidit ut constimatur q̄ mis-
trant et sciat et sp̄us q̄n em uile m̄fici-
dat multā impedit cardis sensibilitate me-
lius ergo q̄ m̄ficiat re dicit p̄ et p̄dicit
q̄ formid apans sensū ē p̄us et q̄ nō q̄s qui
aliquo mō. Et arcta p̄us aut custodia sua
aut id quod t̄pat ipm et equat ad sen-
tientiā p̄t p̄caens aliquo mō sed apta
ut recipiat aploxiōm et solum q̄ possit
equare et t̄pare p̄us sensibiles ad sen-
situdinē p̄atōm. Melius est ergo ut dicat
q̄ membris sentiens ē id quod ē magis
equale sit caro sed vīdens m̄fido et
aumento hūdo p̄t cerebri sensū h̄c nō
poterit. Sp̄us aut abilis ut rochiat vīus
est calidas eo q̄ frigidū stupescit vīus.
Et si obicit p̄ m̄p̄atōm ē frigidū q̄ m̄
confortat ipm dīta q̄ m̄p̄atōm nō ē adīo
ut equat et tempat ipm sed patius est
ut impedit nimis calidū mētende ipm
hat em p̄t confortaret dissolueret ipm
et diminueret ipm. Euentat ergo ab m̄p̄a-
tōe exhibet abeuaporatōlūs sufflu-
is inter membra igit sensibilia magis
equale ē magis subtile. Cerebri aut frig-
idissimū est ut que distans cordi re-
sident calorem et diuīlōm apūus uniat
et ipm sibi acorde clementē et mīm
calfactid ad equalitatem alijs t̄pūtē
equalitas quenit motibus et opacibus
utritū cerebri. Partis em motua et sensi-
tua. Venit acorde ad cerebri recta
sp̄id. Sp̄us u. d. p̄cedes acorde in subar-
cerebri multis mois rectificat cerebri
subar- sciat in miti et augeri et mi-
tis alijs ad mīm em h̄ p̄ abtute cordi
Sp̄us ergo st̄dūs qui acorde p̄cedit
multas h̄c ergo utritūs et opacōnes
Qui ergo iam intravit ad cōtr. uelte
rebus aptat aploxiōi cōp̄at uel cereb-

et tūc nō h̄t utrū illi membris dēcē-
net impedit illa q̄n alia acorde ve-
niente p̄ semp apta id illius membris
pacōm hoc aut tamē ex corde causat
Q̄m em uā sit alia mano carpe apta
ad am̄ p̄mo membro quod p̄incipiū est
am̄ aliorū et in medio corp̄ posita et
calor qui ē in ipso ē in instrumento am̄
utritū quas oēchit in omnia membra et
h̄c terminant et specificant st̄dūm
equalitatē et aploxiōam quā recipit ipm
ex omnibus membris h̄c sed ergo q̄ dīc
volumē decopacatōlūs calidi et frigi-
di. **Tractatus st̄dūs duodecī lib. aīlū in**
quo agitur de m̄bris et causa. Lip-
pū de mā et sā sanguis q̄ ē mā
membrorum simulat.

Pansamq̄ ergo mē adīo
sententia dicens q̄ om̄e
q̄ auget met̄o cibat apto
et hūdo st̄dū mat̄a sui
instrumenti et digestio huic nutrimenti fit
p̄ calorē fortitudine ergo met̄o ut
fit aliquid p̄incipiū calorē nālō cibā
q̄ augent planē et acūlūs p̄ ipm hac
tām quā dīvīna cōfīsi alia huic tām
hēc q̄ rāme nō ē em q̄ calor tām
fere om̄is compleat opacōes p̄cut p̄t
p̄andicta in capitulo p̄dicti ordīnā
dīc p̄ue instrumenta ad mīm cibū q̄nta
multa p̄ Valde. Et p̄mū quid ad usū
cibū in acūlūs deputatiō ē os et ea
q̄ sīnt m̄ ore sicut lingua dentes et
hūdū et maxilla mījūs q̄ indigent ut
cibū corp̄ dividat mīuas p̄tes q̄n
sumit h̄c em māstū uel dīvīso lūct
no p̄t cibā q̄ plect̄ digēns t̄m q̄
causa p̄ velocitas cibūs digerit et p̄
vndis sūgi possit amīfācē hūdū
p̄uid q̄ ē mīpo q̄n cibū p̄ totū dī-
uisa est et concīta. Vene autē sūgī
q̄ c̄ stomachū et ventū mīfīrāf
trahunt amīfācē cibū digerit digēc
q̄ plect̄ p̄ calorē nālē digestiō sīt
sepe in antītē dīvīna q̄ ē vīa p̄ qua
mitiat cibū ad lacū digestās et cū